

UCHWAŁA Nr LXXVII/615/24
RADY MIEJSKIEJ W ŁAGOWIE
z dnia 5 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w Gminie
Łagów

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U z 2023, poz. 40 ze zm. Poz. 572, 1463, 1688) w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. 2024 poz. 177).

§1.

Przyjmuje się „Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 w Gminie Łagów” w brzmieniu określonym w załączniku uchwały.

§2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Łagów.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łagowie
/-/ Marek Bartkiewicz

Uzasadnienie

W związku z kończącym się okresem obowiązywania obecnej uchwały w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny zachodzi konieczność podjęcia nowej uchwały. Zgodnie z zapisami art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2024 poz. 177 ze zmianami) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 179 pkt.1 cytowanej ustawy.

Celem programu jest zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodzin i dzieci oraz wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dziecka. Zakłada się w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną mających na celu utrzymanie dziecka w jego naturalnej rodzinie lub jego powrotu do rodziny. Program ustala zadania, które realizować będą wyznaczone podmioty w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Program opracowano na lata 2024 – 2026.

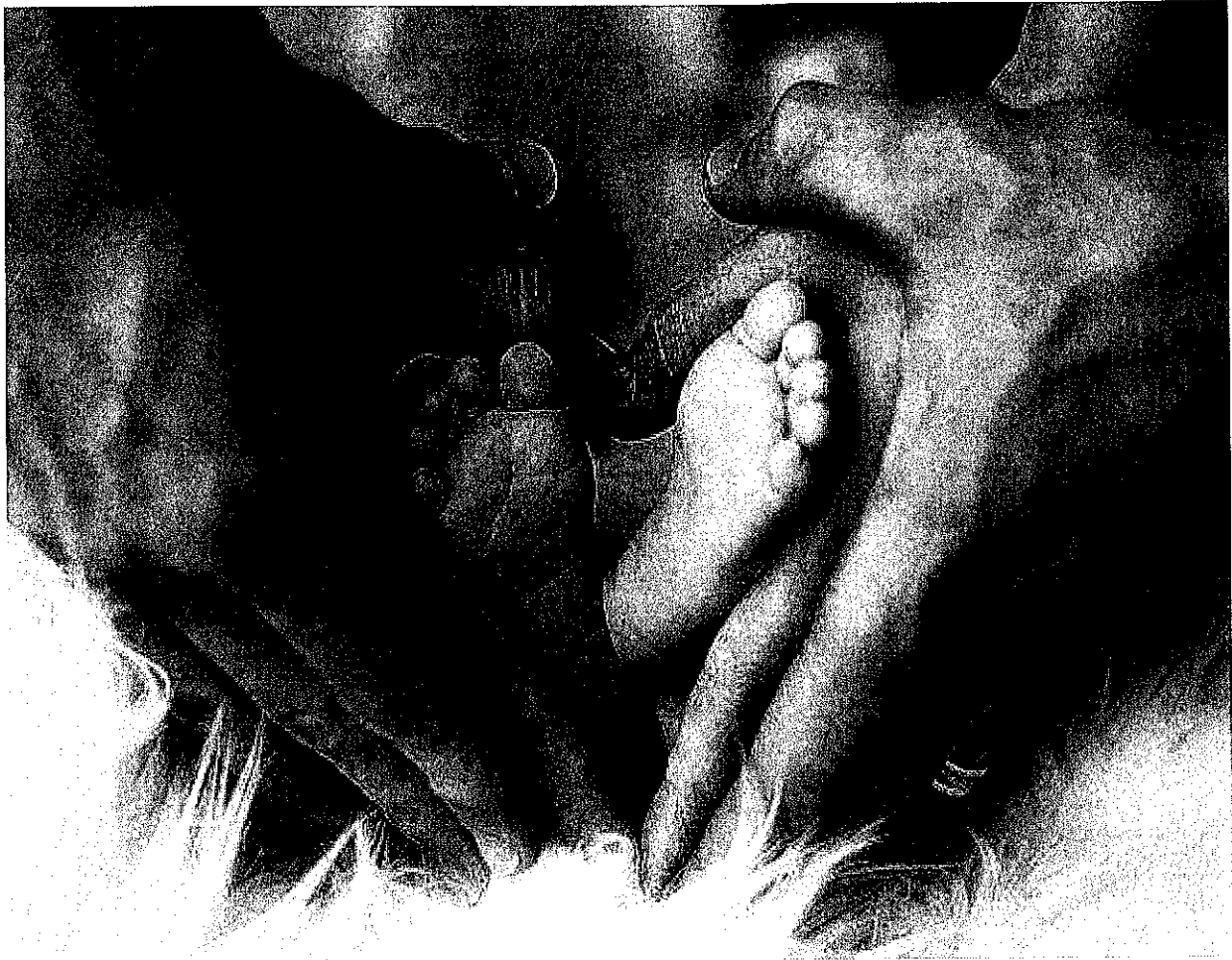
Przewodniczący Rady Miejskiej w Łagowie
/-/ Marek Bartkiewicz

Załącznik do Uchwały nr
LXXVII/615/24
Rady Miejskiej w Łagowie
z dnia 05 marca 2024 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024 – 2026 DLA GMINY ŁAGÓW

„Rodzina to najważniejsza rzecz na świecie”

„Rodzina jest najcenniejszym skarbem, którego trzeba chronić i dbać o niego każdego dnia”

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	4
1. Podstawowe zagadnienia dotyczące rodziny.....	6
2. Podstawy prawne programu.....	8
3. Programy ogólnopolskie na rzecz rodziny.....	9
II. Diagnoza środowiska i problemu.....	14
1. Demografia w pigułce.....	14
2. Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy MGOPS w Łagowie oraz Urzędu Miasta i Gminy w Łagowie	15
III. Adresaci programu.....	24
IV. Cele i zadania programu.....	25
1. Cel Główny.....	25
2. Cele Szczegółowe.....	25
V. Realizatorzy programu.....	28
VI. Źródła finansowania programu.....	29
VII. Monitoring i ewaluacja programu.....	29
VIII. Podsumowanie programu.....	30

I. WPROWADZENIE

Gminny Program wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Łagów latach w poprzednich. Powstał w oparciu o art.179 ust. 1 z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Program służy wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program koresponduje z zapisem w preambule wyżej wskazanej ustawy:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich ich członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

W ogólnym przekonaniu w rodzinie powinna być zaspakajana potrzeba miłości i bezpieczeństwa. To one stanowią punkt wyjścia dla innych wartości, niezbędnych dla prawidłowego rozwoju.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do wypełnienia tych funkcji poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się winny nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja, ochrona zdrowia). Pomoc rodzinom przeżywającym kryzys powinny świadczyć lokalne służby społeczne oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny, przy zachowaniu zasad wzajemnej współpracy oraz poszanowania godności wszystkich uczestników działań. Pozostawienie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu

swoich funkcji bez odpowiedniego wsparcia i pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie konsekwencjami na wielu płaszczyznach, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci i ich przyszłość. W celu zapobiegania i rozwiązywania istniejących problemów z jakimi borykają się rodziny a także by móc je kompleksowo wspierać należy opracować gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy. Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego Programu wspierania rodziny w Gminie Łagów na lata 2024-2026 oraz. stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

1. PODSTAWOWE ZAGADNIENIA DOTYCZĄCE RODZINY

Rodzina stanowi pierwszą grupę odniesienia, w której budowane jest tak ważne poczucie tożsamości dziecka. To rodzina dostarcza pierwszych doświadczeń – w relacji z najbliższymi, z innymi ludźmi, z otoczeniem. Rodzina także stanowi pierwsze i najważniejsze środowisko opiekuńczo-wychowawcze dziecka. Każde dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje rodziny, która otacza je miłością, zapewnia poczucie bezpieczeństwa i zaspakaja jego potrzeby. Rodzina w sposób świadomy i nieświadomy oddziałuje na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje, poglądy, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie.

Rodzina jest pierwszym i fundamentalnym środowiskiem życia dziecka. Mówi się o niej, jako o podstawowej komórce społecznej, w której odbywa się wychowanie oraz opieka nad dzieckiem. Dopóki realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców przebiega prawidłowo, zapewniając tym samym dziecku ochronę praw i wszechstronny rozwój, wówczas rodzina jest najwłaściwszym miejscem harmonijnego wzrostu młodego człowieka.

Rodzina stanowi w życiu dziecka pierwsze i naturalne środowisko wychowawcze. Jest podstawową formą opieki nad dzieckiem od jego urodzenia aż do uzyskania przez nie samodzielności. To właśnie tu dziecko zdobywa pierwsze doświadczenia społeczne, uczy się określonych zachowań, norm postępowania, poznaje różnorodne formy, wzorce i nakazy. Rozwijają swoją indywidualność, osobowość i psychikę. Rodzice są pierwszymi opiekunami i wychowawcami, stąd ich tak ogromny wpływ na późniejsze zachowanie potomka. Każda rodzina ma swój indywidualny, swoisty dla siebie styl, sposób życia wewnątrzrodzinnego, sposób wyrażania uczuć, wyobrażeń, okazywanie sobie wzajemnego zrozumienia i stosunku do innych osób z zewnątrz. Rodzice są pierwszymi nauczycielami dziecka, uczą je zasad postępowania w życiu, wskazują różnice między dobrem a złem, wpajają normy etyczne i moralne, które uznają za właściwe. Dziecko w bezpośrednich kontaktach przyswaja wartości, normy i zwyczaje panujące w domu, uczy się współżycia z innymi i realizowania własnych potrzeb.

Rodzina przede wszystkim kształtuje osobowość swych członków, dąży do tego, aby każdy z nich wypełniał określone role: np. role męża, żony, matki, ojca, syna, córki, brata czy siostry. W rodzinie dokonuje się ciągły przepływ uczuć, co tworzy tzw. atmosferę rodzinną. Ta atmosfera ma ogromny wpływ na rozwój osobowości dziecka. Rodzina powinna w pełni

zaspokajać potrzeby jej członków zarówno fizyczne, jak i psychiczne, w szczególności zaś potrzebę miłości, przynależności i bezpieczeństwa. „*Wychowanie rodzinne tworzy główny zrąb przyszłej osobowości dziecka.*” Wspólnota miłości rodziców i tego wszystkiego co ona daje jest niezbędna do tworzenia pięknej, wartościowej rodziny.

Dynamiczne zmiany w zakresie życia rodzinnego, których współcześnie doświadczamy, spowodowały destabilizację niektórych rodzin. Pojawiły się problemy opiekuńczo-wychowawcze, uzależnienia, izolacja społeczna. Osłabieniu lub zerwaniu uległy więzi rodzinne, co istotnie wpłynęło na strukturę rodziny, jej spójność, pozytywne stosunki między jej członkami, zaburzyło równowagę wewnątrzrodzinną oraz wpłynęło na poczucie bezpieczeństwa domowników, rozwój osobowości dziecka a także zdolności adaptacyjne. Przemiany gospodarczo – kulturowe kształtujące życie społeczeństwa spowodowały znaczny wzrost liczby osób bezradnych, nie radzących sobie z problemami dnia codziennego. Pojawiły się zjawiska o charakterze globalnym takie jak: choroby cywilizacyjne, rosnący odsetek ludzi starych, migracja oraz lokalnym: ubóstwo, bezrobocie czy niewydolność opiekuńcza i wychowawcza, uzależnienia, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia, rozpad rodziny itp. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje rodzinne współwystępują ze sobą. Z tego powodu coraz więcej dzieci i rodzin wymaga specjalistycznego wsparcia i zaangażowania instytucji w przewycięzaniu swoich dysfunkcji. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale również na problemach jego rodziny. Niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów, rozpad rodziny powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają zewnętrznej ingerencji sił i środków społecznych. Długoletnie trwanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy dołożyć wszelkich starań, aby ono najdłużej w niej pozostało. Dlatego tak ważne jest wsparcie dla rodziny, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy pamiętać, że wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględniać prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Wszelkie działania powinny odbywać się za zgodą rodziny oraz z jej aktywnym udziałem w procesie zmian, z wykorzystaniem jej zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego, z zachowaniem zasady pomocniczości. Chodzi tutaj o wspólny wysiłek każdej ze stron zarówno członków rodzin jak i pracowników instytucji pomocy społecznej zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystent rodziny mają za

zadanie wspieranie i pomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizację pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ustawa dokonuje podziału kompetencji, zadań i działań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej. Podział ten przedstawia poniższa tabela:

Tabela Nr. 1 Podział zadań i kompetencji pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej.

GMIN	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
<ul style="list-style-type: none"> • profilaktyka-wspieranie rodzin 	<ul style="list-style-type: none"> • piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna • adopcja 	
<ul style="list-style-type: none"> • asystent rodziny, • placówki wsparcia dziennego, • rodziny wspierające, • inne podmioty i instytucje działające na rzecz rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka, •placówki opiekuńczo wychowawcze • usamodzielnianie, • organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) • rodziny pomocowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • ośrodek adopcyjny, • regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, • interwencyjny ośrodek preadopcyjny

Źródło: opracowanie własne w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zapisy Programu spójne są z aktami ustawodawstwa krajowego jak i lokalnego, takimi jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
10. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
11. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta i gminy Łagów na lata 2021-2025,
12. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Prezentowany dokument został opracowany przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie. W pracach nad programem bazowano głównie na danych własnych jednostek wypełniających zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Realizacja Programu Wspierania Rodziny Miasta i Gminy Łagów została zaplanowana na lata 2024 – 2026. Jest to dokument otwarty, może podlegać okresowej weryfikacji.

3. PROGRAMY OGÓLNOPOLSKIE NA RZECZ RODZINY

1. ZASIŁEK RODZINNY

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Prawo do zasiłku rodzinnego i dodatków do tego zasiłku przysługuje:

- 1) rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka;
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka (osoba faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka);
- 3) osobie uczącej się (osoba pełnoletnia ucząca się, niepozostająca na utrzymaniu rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony). Zasiłek rodzinny przysługuje osobom wymienionym w punktach 1 i 2, do ukończenia przez dziecko:
 - 18 roku życia lub - nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia, albo
 - 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

Osobie wymienionej w punkcie 3, zasiłek przysługuje pod warunkiem kontynuowania nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 1) **95,00 zł** na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) **124,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) **135,00 zł** na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Prawo do zasiłku rodzinnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego ustala się na okres zasiłkowy. Okres zasiłkowy zaczyna się dnia 1 listopada i trwa do dnia 31 października następnego roku kalendarzowego, na jaki ustala się prawo do powyższych świadczeń rodzinnych. Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest m.in. od spełnienia kryterium dochodowego. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **674,00 zł**.

W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty **764,00 zł**.

2. JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w wysokości **1000 zł** na jedno dziecko.

Od 1 stycznia 2013 r. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przysługuje, jeżeli **dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1922,00 zł netto**. Powyższe wynika z ustawy z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. poz. 1255).

Przy ustalaniu kryterium dochodowego, warunkującego nabycie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, mają zastosowanie przepisy dotyczące ustalania dochodu określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Kwota kryterium dochodowego uprawniającego do ww. zapomogi oraz jej wysokość podlega weryfikacji co 3 lata.

Świadczenie to, podobnie jak wszystkie świadczenia rodzinne jest wolne od podatku dochodowego. Zapomoga przysługuje:

1. matce lub ojcu dziecka;
2. opiekunowi prawnemu dziecka;
3. opiekunowi faktycznemu dziecka (oznacza to osobę faktycznie opiekującą się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka).

3. ŚWIADCZENIE RODZICIELSKIE

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom sprawującym opiekę nad dzieckiem, które z powodu swojej sytuacji zawodowej nie mogą skorzystać z zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Ze wsparcia tego mogą skorzystać na przykład osoby bezrobotne, studenci czy pracujący na umowę o dzieło. Świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1000 zł.

Przysługuje ono:

1. matce albo ojcu dziecka;
2. opiekunowi faktycznemu dziecka (tj. osobie faktycznie opiekującej się dzieckiem, jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu rodzinnego o przysposobienie dziecka) w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia;
3. rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do ukończenia 10. roku życia;
4. osobie, która przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14 roku życia.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje ojcu dziecka w przypadku:

1. skrócenia okresu pobierania świadczenia rodzicielskiego na wniosek matki dziecka po wykorzystaniu przez nią tego świadczenia za okres co najmniej 14 tygodni od dnia urodzenia dziecka;
2. śmierci matki dziecka;
3. porzucenia dziecka przez matkę.

4. DOBRY START

Program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód.

Świadczenie dobry start przysługuje raz w roku na dziecko uczące się w szkole, aż do ukończenia przez nie 20. roku życia. Na dziecko niepełnosprawne, uczące się w szkole, świadczenie przysługuje do ukończenia przez nie 24. roku życia.

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić matka, ojciec, opiekun prawny dziecka lub opiekun faktyczny dziecka (opiekun faktyczny to osoba faktycznie sprawująca opiekę nad dzieckiem, która wystąpiła do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka). Wniosek o świadczenie dla dzieci, które przebywają w pieczy zastępczej składa rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.

5. PROGRAM „RODZINA 800+”

Program „Rodzina 800+” to wsparcie rodzin w częściowym pokryciu wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

W ramach programu "Rodzina 800 plus" rodzinom z dziećmi na utrzymaniu przysługuje świadczenie wychowawcze na dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę.

Od 1 stycznia 2024 r. wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 800 zł miesięcznie na dziecko.

Przyjmowaniem wniosków o świadczenie wychowawcze, ich rozpatrywaniem oraz przyznawaniem i wypłatą tego świadczenia zajmuje się Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wnioski do ZUS można złożyć tylko drogą elektroniczną przez internet, a wypłata przyznanego świadczenia odbywa się wyłącznie w formie bezgotówkowej, na wskazany we wniosku rachunek bankowy.

6. JEDNORAZOWE ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE

Zasady przyznawania jednorazowego świadczenia w wysokości 4 tys. zł.

Od 1 stycznia 2017 r., z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” .

Jednorazowe świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody.

Zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia należy złożyć w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia, nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Ponadto, podobnie jak w przypadku jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowego), jednorazowe świadczenie przysługuje w sytuacji, gdy matka dziecka pozostawała pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do dnia porodu. Fakt ten należy potwierdzić odpowiednim zaświadczeniem lekarskim lub zaświadczeniem wystawionym przez położną.

7. KARTA DUŻEJ RODZINY

System zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+. Karta Dużej Rodziny funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach.

Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej.

KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług.

II. DIAGNOZA ŚRODOWISKA I PROBLEMU

1. DEMOGRAFIA W PIGUŁCE

Gmina Łagów położona jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego w powiecie kieleckim, zajmuje powierzchnię 113 km². Siedzibą gminy jest miasto Łagów. Gmina podzielona jest na 19 sołectw: Łagów, Piotrów, Wola Łagowska, Złota Woda, Płucki, Duraczów, Gęszce, Nowa Zbelutka, Zbelutka Stara, Sadków, Sędek, Czyżów, Małacentów, Wiśniowa, Zamkowa Wola, Nowy Staw, Melonek, Winna i Lechówek.

Położenie Gminy Łagów na mapie powiatu kieleckiego przedstawia poniższy rysunek.

Źródło: <http://www.gminy.pl/powiaty/291.html>

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 przygotowano w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej rodzin w Gminie Łagów. Główną instytucją w gminie udzielającą rodzinom wsparcia socjalnego jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie.

Z danych Urzędu Miasta i Gminy Łagów wynika, że na koniec 2023 r. gminę zamieszkiwało 6690 mieszkańców, w tym 3261 kobiet i 3429 mężczyzn.

2. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY MGOPS W ŁAGOWIE ORAZ URZĘDU MIASTA I GMINY ŁAGÓW

Instytucją realizującą szeroko rozumianą pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, doświadczających problemów zakłócających samodzielne funkcjonowanie przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie. Beneficjentami pomocy społecznej w naturalny sposób stają się osoby i rodziny, które nie radzą sobie z zaspokajaniem swoich potrzeb, nie tylko pod względem ekonomicznym. Również rodziny przeżywające trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych stają się świadczeniobiorcami oferty pomocowej MGOPS.

Źródłem poniższych informacji są przede wszystkim sprawozdania i materiały gromadzone w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łagowie oraz informacje o charakterze sprawozdawczym udostępnione przez inne instytucje.

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie oraz Urzędu Miasta i Gminy w Łagowie wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku.

Tabela nr 2. Najczęstsze przyczyny udzielania pomocy przez MGOPS w Łagowie.

Powody udzielania pomocy przez MGOPS w Łagowie	2021 rok		2022 rok		2023 rok	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	39	94	48	115	60	132
Bezdomność	0	0	2	2	3	3
Bezrobocie	58	161	59	150	61	152
Niepelnosprawność	61	119	63	114	69	138
Długotrwała lub ciężka choroba	65	133	67	146	87	196
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	6	17	8	23	5	20

Przemoc w rodzinie	3	8	3	11	4	18
Alkoholizm	9	11	13	19	18	26
Trudności w przystosowaniu po zwolnieniu z zakładu karnego	2	4	3	3	4	7
Zdarzenie losowe	4	8	4	13	3	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie.

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje przykładowy katalog problemów, które uprawniają do świadczeń. Jak wskazuje przedstawiona analiza, najczęstszym powodem do korzystania przez rodziny z terenu Miasta i Gminy Łagów ze świadczeń pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i niepełnosprawność. Wskazane dysfunkcje jak również inne m.in.: alkoholizm, przemoc bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Istotną rolę w pracy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie odgrywa praca socjalna czyli interdyscyplinarna działalność zawodowa mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby/rodziny oraz stworzenie wielopłaszczyznowej diagnozy, na podstawie której konstruowany jest plan pracy z rodziną. Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywoływanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmacnianie potencjału osób i rodzin do przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych.

Na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych działania podejmuje asystenci rodziny. Ośrodek zatrudnia jednego asystenta rodziny. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności i wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15-stu.

Tabela nr 3 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny

2021		2022		2023	
Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
9	19	7	17	7	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie

Rola asystenta polega na aktywnym wspieraniu rodziny. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych dysfunkcjami, przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Termin asystent został wprowadzony od słowa „asysta”, które jest określeniem na osobę towarzyszącą komuś, współobecną, pomagającą, będącą w pogotowiu. Asystent rodziny towarzyszy rodzicom we wprowadzaniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, koniecznych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Praca asystenta rodziny koncentruje się przede wszystkim na poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których są dzieci oraz rodzin, których dzieci przebywają poza rodziną macierzystą. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami dnia codziennego.

W ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” część dzieci z rodzin będących pod opieką Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej objętych jest pomocą w formie dożywiania. W roku 2023 programem objęto 71 uczniów. Łącznie w ramach programu w zakresie dożywiania udzielono 227 świadczeń w tym 71 dla dzieci.

Tabela Nr 4. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	2023 rok
	Liczba rodzin		
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych i zadań zleconych	170	177	197
Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	18	10	8
Program „Posiłek w szkole i w domu” w formie posiłku	50	62	71

Program „Posilek w szkole i w domu” w formie zasiłku celowego	186	167	184
--	-----	-----	-----

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie.

Rodzina znajduje się w centrum polityki społecznej rządu. Tkwi w niej potencjał, który jest źródłem rozwoju naszego kraju. Ministerstwo podejmuje więc liczne działania z zakresu polityki państwa na rzecz dziecka i rodziny. Jednym z nich są świadczenia rodzinne. Przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego uzależnione jest między innymi od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim i cudzoziemcom, jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej i spełniają wszystkie ustawowe warunki, od których uzależnione jest przyznanie prawa do świadczeń.

Tabela Nr 5. Rzeczywista liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych i opiekuńczych w latach 2021-2023.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin w 2021 r.	Liczba rodzin w 2022 r.	Liczba rodzin w 2023 r.
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	302	252	215
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „Becikowe”	63	56	40
„Za życiem”	2	2	1
Zasiłek dla opiekuna	6	2	1
Zasiłki pielęgnacyjne	221	223	227
Świadczenie pielęgnacyjne	85	91	100
Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego	16	15	13

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie przedszkole jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej i społecznej. Edukacja przedszkolna i szkolna w gminie Łagów realizowana jest w poszczególnych placówkach:

1. Szkoła Podstawowa w Zbelutce,
2. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piotrowie,
3. Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Łagowie W Gminnym Zespole Szkół w Łagowie,
4. Szkoła filialna Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie.

Tabela Nr 6.- Stan organizacji szkół podstawowych 2022/2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	Szkoła Podstawowa w Zbelutce	8	97	10	10	11	14	9	11	16	16
2	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piotrowie	8	82	14	9	11	7	9	15	7	10
3	Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie	17	350	57	33	34	50	47	48	42	39
4	Szkoła filialna Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie	3	11	5	4	2	-	-	-	-	-
Razem		36	540	86	56	58	71	65	74	65	65

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Miasta i Gminy Łagów

W Gminie Łagów dzieci objęte są opieką przedszkolną w następujących placówkach:

1. Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Zbelutce,
2. Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Zbelutce,
3. Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Piotrowie,
4. Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Piotrowie,
5. Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie,
6. Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie,
7. Punkt Przedszkolny w Szkole filialnej Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie,
8. Oddział Przedszkolny w Szkole filialnej Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie.

Tabela Nr 7. Stan organizacji punktów przedszkolnych 2022/2023 rok

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba wychowanków
1	Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Zbelutce	1	25
2	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Zbelutce	1	17
3	Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Piotrowie	2	27
4	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Piotrowie	1	7
5	Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie	1	25
6	Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie	4	88
7	Punkt Przedszkolny w Szkole filialnej Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie	1	12

8	Oddział Przedszkolny w Szkole filialnej Szkoły Podstawowej im. Batalionów Chłopskich w Łagowie w Gminnym Zespole Szkół w Łagowie	1	4
Ogółem		12	205

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Miasta i Gminy Łagów.

Placówki oświatowe z terenu gminy ściśle współpracują z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łagowie. Wspierają one również rodziny w sferze opiekuńczo - wychowawczej. Ich celem prócz edukacji, która jest ich głównym i priorytetowym zadaniem, jest także wspieranie rodziców w wychowaniu młodego pokolenia. W szkołach mieszczących się na terenie gminy Łagów uczniowie mogą skorzystać ze wsparcia psychologa i pedagoga szkolnego. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, programów, akcji profilaktycznych i edukacyjnych, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w swoim życiu. Bardzo dużo porusza się kwestii dotyczących szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak również neguje się zachowania noszące znamiona przemocy.

Problem przemocy dotyka również rodziny zamieszkujące na terenie gminy Łagów niezależnie od wykształcenia, statusu ekonomicznego czy też wykonywanego zawodu. Dlatego tak trudne jest podejmowanie działań mających na celu zdiagnozowanie problemu, jak również tych, które mają na celu zatrzymanie zjawiska przemocy. Dodatkowym utrudnieniem w realizacji zadań jest brak współpracy rodzin w zakresie przezwyciężenia problemów z jakimi przyszło się im zmierzyć. Rodziny dotknięte przemocą otrzymują pomoc i wsparcie w ramach prac grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w Łagowie. Członkowie Zespołu, będąc równocześnie przedstawicielami: policji, oświaty, ochrony zdrowia, ośrodka pomocy społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także organizacji pozarządowej na spotkaniach grup roboczych wspólnie z osobą, która jest dotknięta przemocą w rodzinie opracowują indywidualny plan pomocy. Działania podejmowane są także wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Celem głównym działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy domowej, poprzez:

1. Diagnozowanie problemu przemocy domowej;
2. Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;

4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

W gminie Łagów podejmowane są interwencje w środowisku w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty” zakres działania obrazuje poniższa tabela:

Tabela Nr 8. Niebieska Karta w gminie Łagów

Wdrożonych przez:	Liczba formularzy Niebieskich Kart sporządzonych		
	W 2021 roku	w 2022 roku	w 2023 roku
Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie	4	0	1
Policję	27	18	25
Miejsko-Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	1
Przedstawicieli oświaty	0	1	0
Przedstawicieli ochrony zdrowia	0	0	0
RAZEM	31	19	27
Liczba NK zakończonych	22	12	22

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Łagowie.

W przypadku doświadczenia problemu przemocy mieszkańcy Gminy Łagów o pomoc mogą zgłosić się między innymi do Punktu Wsparcia Rodziny działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łagowie. Dostępność oraz częstotliwość spotkań ze specjalistami jest bezpłatna i całkowicie spersonalizowana (indywidualne podejście do każdego zainteresowanego wsparciem). W Punkcie Wsparcia Rodziny można skorzystać z porad psychologa, terapeuty uzależnień oraz konsultacji z policjantem.

Sprawami związanymi z rozwiązywaniem problemów uzależnień, motywowaniem do podjęcia działań naprawczych, kierowaniem do Sądu Rejonowego spraw związanych ze

zobowiązaniem do leczenia uzależnienia zajmuje się Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łagowie.

Na terenie Gminy Łagów działa wspomniany powyżej Punkt Wsparcia Rodziny, w którym udzielana jest pomoc terapeutyczna i psychologiczna zarówno osobą uzależnionym, jak i członkom ich rodzin oraz grupa AA „Nadzieja”, której uczestnicy spotykają się raz w tygodniu (poniedziałki), w spotkaniach uczestniczy 10-15 osób.

Mając na uwadze rodzinę musimy spojrzeć na nią szerzej nie ograniczając się tylko do tzw. rodzin dysfunkcyjnych. W obecnej sytuacji demograficznej naszego kraju, mając na uwadze proces starzenia się społeczeństwa, należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań naszego państwa jest ustanowienie rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. W ramach tego programu funkcjonuje ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci do osiemnastego roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności na czas jego trwania. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, świadczonych przez instytucje państwowe podległe ministerstwom oraz podmioty prywatne na podstawie pisemnej umowy z Ministerstwem Pracy. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Na terenie Gminy Łagów realizatorem programu jest Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie.

Tabela Nr 9. Karta Dużej Rodziny w gminie Łagów

Karta Dużej Rodziny			
	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba wydanych kart	215	184	245

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łagowie.

III. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny zamieszkałe na terenie Gminy Łagów wychowujące dzieci i przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, których same nie mogą pokonać, a także rodziny, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej i wyrażają chęć współpracy na rzecz odzyskania opieki nad dzieckiem i jego powrotu do domu rodzinnego. Odbiorcami programu są również rodziny, w których wychowuje się dziecko, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W szczególności Program jest skierowany do:

- rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradnych życiowo,
- rodzin żyjących w niedostatku materialnym, w tym bezrobotnych,
- rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- rodzin z dziećmi zagrożonymi niedostatkiem społecznym.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej dlatego tak ważny jest rozwój zintegrowanego systemu pomocy w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

IV. CELE I ZADANIA PROGRAMU

1. CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE:

- 1) Zapewnienie wsparcia rodzinom biologicznym w właściwym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci.
- 2) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych jak i rodzinie, w której u dziecka zdiagnozowano ciężkie nieodwracalne upośledzenie lub nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcia i pomocy asystenta rodziny.
- 3) Umożliwienie powrotu dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
- 4) Szkolenie i podnoszenie kwalifikacji zawodowych szeroko rozumianej kadry pomocy społecznej ukierunkowanej na pomoc dziecku i rodzinie.
- 5) Zabezpieczanie podstawowych potrzeb bytowych rodzin z dziećmi.
- 6) Diagnoza i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin z dziećmi w celu poprawy jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania	Realizatorzy
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc	➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie ➤ Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów

	<p>Alkoholowych w Łagowie</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zespół Interdyscyplinarny w Łagowie
Zatrudnienie asystenta zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie ➤ Zespół Interdyscyplinarny w Łagowie ➤ Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łagowie ➤ Policja
Zapewnienie usługi asystenta rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie ➤ Urząd Miasta i Gminy Łagów ➤ PCPR w Kielcach ➤ Placówki oświatowe
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie

materialnej	Spółecznej w Łagowie
Objęcie pomocą, w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, wszystkie potrzebujące dzieci	➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Spółecznej w Łagowie
Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	➤ Świetlice środowiskowe działające na terenie gminy Łagów ➤ Placówki Oświatowe
Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karat Dużej Rodziny”	➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Spółecznej w Łagowie
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Spółecznej w Łagowie ➤ Placówki opieki zdrowotnej ➤ Szkoły ➤ Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Bodzentynie
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	➤ Pracownicy socjalni ➤ Asystent rodziny
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie	➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Spółecznej w Łagowie ➤ Zespół Interdyscyplinarny w Łagowie ➤ Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łagowie ➤ Policja

<p>Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie ➤ Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Bodzentynie ➤ Placówki opieki zdrowotnej ➤ Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łagowie
---	---

V.REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorem programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie. Jednak założenia Programu Wspierania Rodziny dla Miasta i Gminy Łagów na lata 2024-2026 powinny realizować wszystkie podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz podmioty bądź osoby specjalizujące się i mające kontakt z dzieckiem i rodziną.

Realizacja programu powinna opierać się na współpracy z :

- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łagowie;
- właściwymi referatami i jednostkami Urzędu Miasta i Gminy w Łagowie;
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Łagowie;
- Miejsko-Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminnym Zespole Szkół w Łagowie;
- Oddziałami Przedszkolnymi, które funkcjonują na terenie Miasta i Gminy Łagów;
- -Szkołami Podstawowymi w Starej Zbelutce i Piotrowie;
- Świetlicami środowiskowymi w Łagowie oraz w Płuckach wraz z filiami w Nowej Zbelutce, Piotrowie, Nowym Stawie i Gęsicach;
- Ośrodkiem Zdrowia w Łagowie;
- Policją.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie 3 - letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 w gminie Łagów odbywać się będzie w ramach środków finansowych poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w powołanych na wstępie ustawach oraz środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie koordynowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych. Monitoring realizacji Programu odbywać się będzie opierał się przede wszystkim na gromadzeniu i analizowaniu informacji w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, jako koordynatora Programu i jednocześnie instytucję wiodącą przy jego realizacji. Dodatkowo pozyskiwane będą informacje od innych instytucji i podmiotów w zakresie wskazanym w Programie. Rezultatem monitoringu będzie sprawozdanie roczne przygotowane przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagowie w pierwszym kwartale następującego po sobie roku, składane Burmistrzowi Miasta i Gminy Łagów. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Rezultatem monitoringu będą sprawozdania roczne, o których mowa w art. 179 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

VIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny opracowany został dla potrzeb lokalnej społeczności i realizowany będzie w latach 2024-2026 na terenie Gminy Łagów. Zakres wyznaczonych celów i zadań powstał w oparciu o zasoby instytucjonalne, analizę programów z lat poprzednich oraz ocenę niezbędnych danych. MGOPS skupia swoje działania na rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym, niewydolnych wychowawczo, w których rodzice nie wypełniają swoich zadań, a prawidłowy rozwój dzieci jest zagrożony. Doświadczenia pracowników pomocy społecznej wskazują, że środowiska objęte programem borykają się z problemami natury finansowej oraz problemami związanymi z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wyzwaniem dla tut. Ośrodka jest wspomaganie rodzin niewydolnych, w których błędy wychowawcze przekazywane są z pokolenia na pokolenie, a środowisko nie dostarcza przykładów "dobrego rodzicielstwa". Z uwagi na nieustające zmiany zachodzące w środowisku społecznym, niezbędnym jest ciągle poszukiwanie nowych koncepcji i rozwiązań, jak również powiększanie grona podmiotów współpracujących na rzecz przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania swoich obowiązków. Należy także podkreślić, że celem ostatecznym zawsze będzie zapewnienie prawidłowo funkcjonującego środowiska dla bezpieczeństwa i dobra dziecka. Zmianie ulegać będą jedynie techniki, metody i koncepcje wykorzystywane do pracy z rodziną.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Łagowie
/-/ Marek Bartkiewicz